

В. Черніцька,
студентка,
О. Кравець,
доцент, кандидат педагогічних наук,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Формування комунікативної компетентності засобами творчих завдань на уроках англійської мови в учнів початкових класів є важливим напрямом сучасної освітньої діяльності. Основна мета полягає у розвитку навичок ефективного спілкування, які забезпечують можливість соціалізації дітей. Тому, одне з найважливіших завдань початкової школи на уроках англійської мови – це створити умови для ефективного розвитку вмінь спілкуватися іноземною мовою, що особливо актуально в умовах полікультурного середовища. Одним із способів формування комунікативної компетентності – це використання творчих завдань, що мотивують учнів до активного засвоєння інформації та створюють природні умови для комунікації.

Досліджуваній проблемі формування комунікативної компетентності здобувачів освіти присвячені дослідження таких науковців, як: І. Бех, К. Пономарьова, М. Пентилюк, Л. Марчук, Л. Мацько, Н. Бібік, Н. Побірченко, Р. Шиян та інші.

Мета статті: розкрити особливості формування комунікативної компетентності молодших школярів на уроках англійської мови засобами творчих завдань та навести приклади творчих завдань які сприятимуть формуванню комунікативної компетентності учнів початкових класів на уроках англійської мови.

Концепція Нової української школи акцентує на розвитку компетентнісної освіти, оскільки традиційна модель навчання (знання – вміння – навички) є недостатньою для підготовки особистості, здатної до вільного спілкування в різних сферах полікультурного середовища. Перехід до компетентнісного підходу в початковій освіті передбачає соціалізацію молодших школярів через формування ключових компетентностей, серед яких провідне значення мають вільне володіння державною мовою та ефективне спілкування рідною й іноземними мовами. Варто зауважити, що особливу роль у цьому процесі відіграє розвиток комунікативної компетентності.

Поняття «компетентності» розкривається як інтегрована здатність особистості. Вона охоплює знання, уміння та навички, які формуються в процесі навчання та застосовуються в конкретних життєвих ситуаціях.

Розглянувши і підсумувавши різні визначення науковців, можна зазначити, що *комунікативна компетентність* включає не лише засвоєння необхідної кількості мовних та мовленнєвих знань, але й розвиток практичних навичок використання мови в ході мовленнєвої діяльності. Отож, комунікативна

компетентність включає здатність ефективно взаємодіяти з іншими, використовуючи мовленнєві знання та навички, враховуючи культурні традиції та соціальні звичаї.

Під час вивчення англійської мови особлива увага приділяється формуванню навичок комунікації. На відміну від простого запам'ятовування лексичних одиниць та граматичних правил, основною метою стає розвиток уміння застосовувати ці знання в реальних ситуаціях спілкування. Цього можна досягти за допомогою творчих завдань, що включають як усне, так і письмове мовлення.

Творчі завдання займають центральне місце в процесі формування комунікативної компетентності. Вони забезпечують можливість пошуку нових рішень, розвитку логічного мислення та підвищення пізнавальної активності молодших школярів. Науковиця В. Суржанська розглядає «творчі завдання» як завдання, спрямовані на самостійний пошук шляхів досягнення мети, що сприяють розвитку пізнавальних інтересів, активізації учнів та відкриттю нового через утруднення та суперечності [2, с. 13].

Творчі завдання на уроках англійської мови створюють умови для природного розвитку мовних навичок. Це можуть бути рольові ігри на тему повсякденних ситуацій, такі як покупки в магазині, подорож або знайомство. Наприклад, гра «You are a teacher» дозволить учням відчувати себе у ролі вчителя, що сприятиме розвитку навичок публічного мовлення, впевненості у висловленні власних думок англійською мовою та вмінню пояснювати матеріал одноліткам. Такі ігрові ситуації також допомагають учням краще засвоювати новий матеріал і застосовувати його в реальному житті.

Важливо зазначити, що розвиток критичного мислення відіграє значну роль у процесі навчання англійської мови. Виконання вправ на зразок «Find the Mistakes» та «Guess Who I Am?» сприяє формуванню уважності, аналітичних навичок і розвитку слухового сприйняття інформації. Такі завдання стимулюють учнів до активної взаємодії у команді, забезпечують обмін ідеями та сприяють розвитку аргументації й логічного мислення під час обговорення можливих відповідей.

Особливу роль відіграють завдання на створення проєктів, таких як власні історії або міні-презентації. Вони допомагають учням розширити словниковий запас та розвинути навички побудови зв'язного мовлення. Наприклад, теми «My family tree», «My last holiday», «My own pizza» або «My favorite pet» спонукають до активного самовираження, дозволяючи учням ділитися особистим досвідом та інтересами.

Використання інтерактивних онлайн-завдань на уроках англійської мови сприяє підвищенню пізнавальної активності молодших школярів та ефективному засвоєнню матеріалу. Учителі можуть застосовувати різноманітні цифрові платформи для розвитку як письмових, так і усних мовленнєвих навичок. До таких платформ належать WordWall, Kahoot, HotPotatoes, Twinkl, LearningApps, English-ESL та інші.

Вивчення граматики та лексики є важливим етапом у формуванні комунікативної компетентності, але для сучасних дітей необхідні інноваційні методи засвоєння матеріалу. Використання творчих завдань, таких як «Find

Someone Who...», «Bingo», «Tic-Tac-Toe», «4-in-a-Row», «Board Games», «Hangman» і «Word Association», сприяє активному закріпленню мовного матеріалу. Ці ігри дозволяють учням швидко підбирати необхідні слова для вираження своїх думок, що формує базові навички ефективного спілкування та розвиває мовленнєву гнучкість.

Отже, узагальнюючи вищесказане, творчі завдання є ефективним інструментом формування комунікативної компетентності на уроках англійської мови. Вони сприяють розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, читання, говоріння та письма), розвивають логічне мислення та формують уміння працювати в команді. Такий підхід до навчання відповідає принципам Нової української школи, сприяє ефективній соціалізації дітей у полікультурному середовищі та підготовці до майбутніх життєвих ситуацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бех І., Пономарьова К., Пентилюк М., Марчук Л., Мацько Л., Бібік Н., Побірченко Н., Шиян Р. Формування комунікативної компетентності учнів початкових класів: теорія та практика. Київ: Освіта України, 2020. 310 с.
2. Суржанська В. Творчі завдання як засіб розвитку пізнавальних і комунікаційних навичок учнів. Педагогічна думка. 2019. С. 12–14.
3. Мельниченко О. Л. Підготовка вчителів до впровадження інноваційних методів навчання англійської мови в початковій школі. Вісник педагогічної науки. 2021. С. 45–49.
4. Котик Т. О. Інтерактивні методи на уроках англійської мови в початкових класах. Журнал педагогічних досліджень. 2022. С. 30–35.